

PIĄTE PRZYKAZANIE

2 Moj. 20:12

12. Czczij ojca swego i matkę swoją, aby długo trwały twoje dni w ziemi, którą Pan, Bóg twój, da tobie.

Piąte przykazanie rozpoczyna drugą tablicę Dekalogu. Ukazuje porządek oddawania szacunku czy też poszanowania kogoś lub czegoś.

Zachowywanie pierwszych czterech przykazań wyrażało miłość i szacunek do Boga, ponieważ to właśnie Bogu należna jest największa cześć.

Miłość i posłuszeństwo Bogu wyrażane w 4 przykazaniach jest najważniejsze. Ale za tą miłością powinna iść miłość i poszanowanie rodziców.

Dopiero następne przykazania wyrażają poszanowanie słowa, życia, małżeństwa, dóbr ziemskich.

Przykazanie to zostało powtórzone również przez Jezusa w rozmowie z faryzeuszami i zapisane zostało w

1. Mat. 15:4

„Wszak Bóg powiedział: Czczij ojca i matkę, oraz: Kto złorzeczy ojcu lub matce, niech poniesie śmierć.”

Zgodnie z cytowanym werselem, jakie konsekwencje niesie za sobą brak szacunku dla rodziców?

.....

.

Użyte w cytowanym z Ewangelii słowo „czcij” w j. greckim brzmi „timo” i wyraża zarówno oddawanie czci, czczenie kogoś, jak również okazywanie szacunku komuś.

Używanie tegoż słowa w stosunku do człowieka bardziej odnosi się do okazywania komuś szacunku.

W jaki sposób Żydzi zgodnie ze swoimi zwyczajami i kulturą praktycznie stosowali się do tego przykazania?

W żydowskiej kulturze szacunek dla rodziców wyrażał się nie tylko w miłości i posłuszeństwie dziecka w stosunku do rodzica, ale również w odpowiedzialności za opiekę nad rodzicami w ich podeszłym wieku.

Poniżej spojrzymy na kilka przykładów biblijnych:

Spójrzmy na przykład samego Jezusa:

Jan. 19:25-27

25. A stały pod krzyżem Jezusa matka jego i siostra matki jego, Maria, żona Kleofasa, i Maria Magdalena.

26. A gdy Jezus ujrzał matkę i ucznia, którego miłował, stojącego przy niej, rzekł do matki: Niewiasto, oto syn twój!

27. Potem rzekł do ucznia: Oto matka twoja! I od owej godziny wziął ją ów uczeń do siebie.

Komu powierza Jezus jako najstarszy syn opiekę nad swoją matką?

Patrząc na poniższy werset napisz, co mogło być powodem, że Jezus nie przekazał opieki nad matką swoim młodszym braciom?

Jan. 7:5 – „Bo nawet bracia jego nie wierzyli w niego.”

W tej postawie Jezusa podczas agonii na krzyżu wyraża się coś niezwykłego. Mimo cierpienia i bólu cielesnego i duchowego jego myśli skupione są na miłości i trosce o innych:

- prosi o przebaczenie tym, którzy Go ukrzyżowali „bo nie wiedzą, co czynią”,

- przebacza i obiecuje łotrowi, że jeszcze dziś będzie z Nim w raju,
- zarówno posłuszeństwo piątemu przykazaniu, miłość i troska o cielesną matkę sprawiają, że troszczy się o jej przyszłość, aby miała zapewnioną opiekę w starości.

Nie mógł powierzyć ją opiece swoich braci, ponieważ Jego bracia jeszcze nie wierzyli w Niego. Jan natomiast był umiłowanym i zaufanym uczniem Jezusa. Tak więc Jezus powierzył Marię opiece Jana, Jan zobowiązał się do opieki nad Marią, aby ci dwoje mogli pocieszać jedno drugie w samotności, kiedy On odejdzie.

Jest coś wzruszającego w tym fakcie, że Jezus w agonii na krzyżu, w momencie, gdy ważyło się zbawienie świata, pomyślał o samotności swojej matki w dniach, kiedy On będzie zabrany. Pan Jezus nigdy nie zapomniał o obowiązkach, które leżały na Jego barkach. Jako człowiek był On najstarszym synem Marii, i nawet w momencie duchowej walki, nie zapomniał o swoich ziemskich powinnościach.

Zanim przejdziemy dalej, zajrzemy jeszcze do jednego z komentarzy, który wyjaśnia odniesienie się Jezusa wówczas pod krzyżem do omawianego piątego przykazania:

(z Komentarza historyczno-kulturowego do N.Testamentu, oficyna wydawnicza „Vocatio”2000 r., str.228): „Jezus ogłasza ustny testament w obecności świadków, co nadaje mu moc prawną. Formalnie powierza swoją matkę opiece ucznia, by zatroszczył się o nią po Jego śmierci. Umierający ojcowie wzywali synów, by zapewnili opiekę swojej matce, co też zwykle czynili. Przyznanie uczniowi takiej roli w rodzinie nauczyciela było dla niego wielkim zaszczytem (uczniowie nazywali czasami swoich nauczycieli „ojcami”). Zgodnie z żydowskim zwyczajem, głównym obowiązkiem zawartym w przykazaniu „czcij ojca i matkę” była troska o ich potrzeby (por. I Sam.22:3), gdy znajdują się w podeszłym wieku. Matka Jezusa liczyła wówczas przypuszczalnie prawie pięćdziesiąt lat, była wdową i żyła w społeczeństwie, w którym kobiety rzadko były w stanie utrzymać się same.”

W jaki sposób okazał szacunek i troskę w stosunku do starszych już rodziców mąż Boży Dawid?

I Sam. 22:3-4

- 3. Ruszył tedy stamtąd Dawid do Mispy Moabskiej i rzekł do króla Moabu: Niechże wolno będzie mojemu ojcu i mojej matce zamieszkać u was, dopóki się nie dowiem, co Bóg uczyni ze mną!*
- 4. I umieścił ich u króla moabskiego, i mieszkali u niego przez cały czas, dopóki Dawid był w tej warowni.*

W jaki sposób za życia wyraża się szanowanie swoich rodziców?

Przyp. 29:15

15. Różga i karcenie dają mądrość, lecz nieposłuszny chłopiec przynosi wstyd swojej matce.

Pamiętamy, że to przykazanie o oddawaniu czci rodzicom, stoi zaraz za czterema przykazaniem wyrażającymi nasz stosunek do samego Boga. Dlaczego to przykazanie jest tak ważne? Dlaczego rodzicom należy się szacunek? Pewne sugestie i wnioski możemy wyciągnąć z poniższych wersetów:

*Ef.6:4, Przyp.S.22:6 i 15a:
(wychowanie dzieci)*

*II Kor.12:14, I Tym.5:10 i 14 w.:
(zaspakajanie ich fizycznych, duchowych i intelektualnych potrzeb)*

I Tym.3:4 i 12 w.:

(wykształcenie i przygotowanie do samodzielnego życia)

*Tyt.1:6, I Tes.2:11-12:
(doprowadzenie ich do poznania i społeczności z P.Jezusem)*

Przyp.S.1:8:

Negatywne zjawiska braku czci, szacunku do rodziców wśród młodego pokolenia:

- poufałość („stara”, „wapno”, kłótnia, stawianie na swoim, uważanie się za równego)
- poczucie wyższości (lepsze wykształcenie, wiedza, umiejętności techniczne, zrozumienie dzisiejszego świata...)
- wstydzenie się (prostego, skromnego ubioru, stylu życia, wyrażania się rodzica...)
- poniżające traktowanie (szczególnie w podeszłym wieku jak służących)

Jakie są konsekwencje łamania 5 przykazania?

II Mojż.21:15

II Mojż.21:17

III Mojż.20:9

IV Mojż.27:16

Przyp.20:20

Przyp.23:22

Przyp.30:17

Jakie są granice posłuszeństwa rodzicom?

Dz.Ap. 5:28-29

28. Mówiąc: Nakazaliśmy wam surowo, abyście w tym imieniu nie uczyli, a oto napelniliście nauką waszą Jerozolimę i chcecie ściągnąć na nas krew tego człowieka.

29. Piotr zaś i apostołowie odpowiadając, rzekli: Trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi.

.....

.